

Mehlaux Veiz Vangzsi

Meh gihcangj byaij haeujdaej lo, mbouj dingz nai Veiz Vangzsi. Caj de daej gvaq le, meh gihcangj naeuz: “Beixnangz! Mwngz gaej nanzgvaq, Muzsanh dungzci dauqma, couhdwg caeuq mwngz doxyaeng ne! Aenvih gaxgonq hoenxcienq mbouj doeng saenqsik, mbouj roxyiuj gij saeh ndaw ranz, Muzsanh dungzci youh gietvaen lo. Hoeng, mwngz caeuq de gietvaen gonq, seizneix lij miz gamjcingz, mwngz miz gienzleih daezok gij iugouz swhgeij, cwngfuj aeueiq gij gienzleih mwngz. Mwngz roxyiuj gij eiqsei gou lwi?”

Veiz Vangzsi haemzhøj dwk naeuz: “Gihcangj! Caj de baenz lai bi, gou dwg vih gijmaz ha? Daegmuengh wnggai miz daxboh ha! Hoeng mbiengj baihaenx baenzlawz guh? Meh haenx hix miz lwg lo, gyoengqde baenzlawz gvaq? Byawz cungj mbouj loek, hoeng, diuz ganjcaengh he baenzlawz ndaej cuengq song aen dozcaengh ne!”

Gihcangj cam: “Eiqsei mwngz dwg……”

“Gou naemj ndei lo! Gou, mboujmiz vwnzva, guh gvenq reihnaz, liz mbouj ndaej Mbanjgaeqgim, couh hawj gou hen Daegmuengh youq ndaw ranz neix gvaq ciuhvunz gou. Muzsanh dwg vunz guekgya, hawj de……caeuq dahnuengx doxcaez gvaq……”

Veiz Vangzsi youh daejnganga, mbonqfaex cungj saenqdaenh liux. De gwn haemz gwn hoj cib geij bi, seizneix cix nyaenxheiq soengq gij vuenyungz yienzbonj dwg swhgeij haenx hawj bouxwnq……

Siengj mbouj daengz yiengh saeh neix gaijgez ndaej baenz swnhleih. Meh gihcangj da’ myox dwk gaem fajfwngz Veiz Vangzsi hwnj daw haenx, gangvah nai de. Muzsanh byaijok bak dou, gaem cax dawz fouj, coih ndei gij daengqej ga vaih haenx, youh vat goenqfaex he, dawz gij gokciengz laemq haenx daeb ndei. De mbouj oksing guh gij saeh neix, dangq dwg baez doeklaeng bang aen ranz neix guh saeh.

Mbouj ndaej caiq louz youq gizneix lo. De byaij haeuj ndaw ranz, dawz gij ngaenz gouq cawx song bak gaen haeux haenx cuengq daengz henz mbonq, ndaw sim naekgwd dwk caeuq yahgonq doxbiek: “Gou bae lo……”

Veiz Vangzsi cengj ndang roengz mbonq, rex aen mbaq Daegmuengh, soengq Muzsanh byaij ok bakdou. Muzsanh doq byaij doq ngeux gyaeuj, yawj mehlwg ndwn youq henz dou haenx. Sawqmwh de youh byaij doxdaug, duet geu buhraez roengzdaej, dap daengz gwnz ndang daeglwg……

Ngoenz daihngeih, gihcangj baij vunz soengq cingqlizvaen gvaqdaej, de gvaek feiz coemh lo. De nyinhnaeuz swhgeij lij dwg vunz ranz Veiz. De lij lumj gaxgonq nei ndiepgyaez Muzsanh, mbouj

姆姥韦黄氏

□Veiz Yizfanz sij Mungz Sugij hoiz

□韦一凡 文 蒙树起 译

女区长走进来了,不停地安慰韦黄氏。等她哭过了,女区长说:“大嫂!你别难过,木山同志回来,是跟你商量哪!由于历史的原因,木山同志又结了婚。但是,你和他成婚在前,并且现在还有感情基础,你有权利提出自己的要求,政府将尊重你的权利。你明白我的意思吗?”

韦黄氏痛苦地说:“区长!我明白。等了他这么多年,我为的是什么呢?阿望该有个爹啊!可那一头怎么办?那妹子有了孩子,他们也怎么过呢?谁都没有错,可,一根秤杆哪能呆两个秤砣呢!”

区长问:“那你的意思……”

“我认这笔无头账吧!我,没文化,做惯了田地,离不开金鸡寨,就让我守着阿望在这屋里过完这辈子。木山是国家的人,让他……跟那妹子在一起过……”

韦黄氏放声痛哭,木床跟着哭声颤动。她忍受着一生中最重大的打击,把自己可以得到、也应该得到的东西让了出去……

一场看来相当麻烦的婚姻纠纷,毫无争执地解决了。女区长含着泪,握住韦黄氏粗糙的手,说着安慰的话。木山走出里屋,操刀执斧,修好了缺腿的桌凳,劈了一个树凳,又把院墙塌下的地方垒好。他默默做着这些,尽最后一次义务。

没有必要再留下去了。他走进里屋,把可以买两百斤米的钱放在床边,心情沉重地与前妻告别:“我走了……”

韦黄氏强撑着下了床,扶着阿望的肩头,送木山走出门去。木山一步三回头,望着倚在门边的母子俩。突然他又走回来,脱下大衣,披到儿子身上……

第二天,区长派人给韦黄氏送来了离婚证,她划根火柴把它烧了。她还把自己看成是韦家的人。她对自己向来对木山的痴情一点不后悔,她还在默默地爱着木山。这种埋藏在心底的爱,实实在在的,一点不掺假。

那只黄花项鸡肥死在小竹笼里了。韦黄氏母子俩不吃它,送给了邻居。

从此以后,韦黄氏守着阿望,过着“半边家”的日子。她省吃俭用,一根筷子点盐送粥,省下银来供阿望念书。阿望是个有内劲的孩子,平时少言寡语,心里可要强,念书成绩总在头名。高中毕业以后,他考上了军医大学,这可把当妈的乐坏了呀!金鸡寨有史以来,阿望还是头一个念上大学的人呢!

韦黄氏想到这里,笑了。生活曾经亏待了她,后来又对她有所补偿。生活呀,既有灰色的痛苦,也有绿色的希望。

天亮了。她站起身,搅匀了两桶猪食,提进猪栏。虽然年过六旬,但终年不歇的劳作使她身架很结实。她提一桶猪食,脚不打飘,气不上喘。猪食倒进食槽里,三头白毛粉肉的肥猪呱呱达哒来抢吃。这三头猪,是她从生产队包来养的,每头包产三百斤水重,配给一块饲料地。生产队里人人劝她不用包产养猪了,在家里养鸡种花度过晚年,吃喝穿戴队里包下来。她不依。靠自己的力气过日子,她才吃得爽口,睡得安稳。劳动里边,有她一辈子追求不厌的乐趣。

三头猪吃饱了,她又搅匀了两桶猪食,倒进食槽里,这是猪的午餐。今天,她要到饲料地里去给玉米苗培土,中午不回来。

韦黄氏从猪栏里出来,顺便开了鸡笼,喂了鸡。之后,又提一桶水浇院里的葡萄。这棵葡萄,藤粗叶茂,用哥桐木搭成的四方天盖上,郁郁葱葱的枝叶间,吊下一串串紫色的果实。这四根哥桐木,是她的儿子阿望和儿媳桂兰亲手埋下的。每次浇水,她都触景生情地回忆起他们搭葡萄架的往事。这会儿她的思路,又像一条被风掀动的长长的飘带,飘上粉红色的晨空,儿子和儿媳的音容笑貌,又展现在她那比天空还要宽广的脑际间。

阿望念完军医大学,被分配到野战部队的医疗单位工作。韦黄氏这间矮矮的土屋,门楣右上角钉上了“光荣军属”的牌子。一年以后,阿望回家来探亲,韦黄氏踮起脚,仰起脸,伸出粗糙的手抚摸儿子的帽徽。儿子掏出手帕,给阿妈擦去快乐的泪花。到晚间,来看热闹的乡亲们都走了,连那个不愿离去的桂兰也一步三回头地走了。土屋里只有母子俩,往时少言寡语的儿子话多起来了:“妈!你觉得桂兰……好吗?”

(四,完)

ienqhoij saek di. De dawz gij gyaez neix yo daengz ndaw sim, saedcaih dwk mbouj cab gyaj.

Duzgaeqhangh henj haenx biz dai youq ndaw rongz lo. Mehlwg Veiz Vangzsi mbouj gwn de, soengq hawj ranznden.

Daj seizhaenx le, Veiz Vangzsi caeuq Daegmuengh gvaq gij ngoenzcej “buenq aen ranz” haenx. De mbaet gwn mbaet yungh, diuz dawh he caemj gyu soengq souh, mbaet ngaenz roengzdaej soengq Daegmeungh bae doegsaw. Daegmuengh hix gaenx doegsaw, yienznaeuz gangvah noix, hoeng cingzcik cungj ndei gvaq vunz. Gauhcong hix bizyez le, de gauj hwnj ginhyih dayoz, daxmeh de angq lai lo. Mbanjgaeqgim dwg Daegmuengh bouxnduj gauj ndaej dayoz ne!

Veiz Vangzsi siengj daengz gizneix, riu lo. Gaxgonq gwn haemz gwn hoj, seizneix hainduj diemzsubsub lo.

Mbwn rongh lo. De ndwn hwnjdaej, de gyau song doengj mokmou, riuj haeuj cauzmou. Yienznaeuz nienzgeij gvaq roekcib bi lo, hoeng bi daeng byai guhhong sawj aen ndangdaej de maedsaed raixcaix. De riuj doengj mok he, byaijfoedfoed, ga mbouj saenz hanh mbouj conh. Dauj mok roengz ndaw ruh, sam duz mou bwnhau bizbwd haenx couh ciengj gvaqdaej gwn. Sam duz mou neix, dwg de daj swng hcanjdui bau gvaqdaej dajciengx, moix duz bau ciengx daengz sam bak gaen naek, ndaw doih baen hawj de gaiq dieg he ndaem byaekmou. ndaw swng hcanjdui bouxboux cungj yienq de gaej bau ciengx duzmou lo, gag youq ndaw ranz ciengx gaeq ndaem va gvaq seizgeq, gwndaen ndaw doih cungj bau roengzdaej. De mbouj haengj. Baengh gij rengz sw hgeij gvaq ngoenzcej, de cij gwn ndaej diemz, ninz ndaej ndaek. Ciuhvunz neix, de doiq guhhong dawzyinx lo.

Sam duz mou gwn imq lo, de youh hoed song doengj mok, dauj roengz ruh mou bae, bwh sam duz mou banringz gwn. Ngoenzneix, de yaek bae reih ganq haeuxyangz, banringz mbouj dauqdaej.

Veiz Vangzsi daj ndaw cauzmou okdaej, swnhbien hai rongzgaeq gueng gaeq. Gvaqlaeng, youh riuj doengj raemx he rwed go makit ndaw hongh. Go makit neix, gaeu cangq mbaw ndaet, youq gwnz gyaq seiq fueng yungh go’ gyaeuq dap baenz haenx, baenz roix baenz roix makit duengq roengzdaej. Seiq go’ gyaeuq neix dwg Daegmuengh caeuq lwgbawx Gveilanz ndaem. Baeznaengz rwed raemx, de cungj siengj daengz gij saeh mwhgonq songde dap gyaq makit haenx. Seizneix, de youh nien daeglwg caeuq lwgbawx lo, gij vahgangj caeuq riunyumj songde, lumj diuz saifwj, rag de youq gwnz mbwn langh bae langh dauq.

Daegmuengh doeg ginhyih dayoz bizyez le, ndaej baenboiq daengz aen yi hyen yejcan budui bae gunghcoz. Veiz Vangzsi aen ranz namh daemqdedded neix, gwnz goemqdou ding miz gaiq baiz “gvanghyungz ginhuz” he. Gvaq bi he le, Daegmuengh dauqma yawj daxmeh, Veiz Vangzsi yuengq din nyiengx gyaeuj, yungh song fwngz cocadcad haenx rumh aen veihcangh gwnz mauh daeglwg. Dawglwg mbon ok sujbaq, bang daxmeh mad gij raemxda vaiqvued haenx. Daengz banhaemh, vunzcaen vunzmbanj daej yawj nauhyied haenx cungj dauq ranz lo, lienz Gveilanz hix mbouj cingzyienh dwk dauqbae lo. Ndaw ranz caenh lw song mehlwg, daeglwg bingzciengz vah noix haenx seizneix bak lai lo: “Daxmeh! Mwngz nyinhnaeuz Gveilanz……baenz lwi?”

(4 sat)